

ЗМІСТ

Засідання тридцять шосте, ранкове *(Четвер, 14 листопада 2019 року)*

Заява фракцій «Європейська солідарність» і «Голос»	...3
Внесення зміни до порядку денного засідання щодо порядку розгляду питань	...5
Внесення змін до Бюджетного кодексу України	...6
Заява фракцій «Батьківщина» і «Опозиційна платформа – За життя»	...29
Прийняття Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік»	...33

Результати поіменної реєстрації

Результати поіменного голосування

ЗАСІДАННЯ ТРИДЦЯТЬ ШОСТЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
14 листопада 2019 року, 10 година*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
РАЗУМКОВ Д.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні колеги, шановні представники ЗМІ! Будь ласка, займайте свої місця, підготуйтеся до реєстрації. Нагадую, реєстрація відбувається шляхом натискання кнопки «за». Готові реєструватися?

Увімкніть систему «Рада».

У сесійному залі зареєструвалися 324 народні депутати України. Ранкове засідання Верховної Ради України оголошується відкритим.

Шановні колеги, слово для виступу надається Радущькому Михайлу Борисовичу. Будь ласка, 3 хвилини.

РАДУЦЬКИЙ М.Б., *голова Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановний головуєчий! Шановні колеги! Починаючи з 1991 року у світі відзначається Всесвітній день боротьби з цукровим діабетом, датою проведення якого обрано 14 листопада, на честь дня народження одного з винахідників інсуліну Фредеріка Бантинга. Із 1997 року Україна також щорічно відзначає цей день, метою якого є об'єднання зусиль світової громадськості у боротьбі з цукровим діабетом, який стає глобальною загрозою безпеці людства.

Тому сьогодні в парламенті за ініціативи Комітету з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування, який я очолюю, та на звернення Міжнародної діабетичної асоціації України проводиться день профілактики цукрового діабету, під час якого відбувається профілактичне вимірювання цукру в крові та фахове консультування всіх бажаючих з лікарями-ендокринологами. У цей день

аналогічні заходи проводяться і в інших парламентах світу. У такий спосіб парламентарії демонструють суспільству важливість турботи про власне здоров'я і попередження захворювання.

Наразі є пропозиція приєднатися Верховній Раді України дев'ятого скликання до цієї надважливої ініціативи, і я запрошую всіх колег пройти добровільне тестування на вміст глюкози в крові, яке проводиться сьогодні, починаючи з 10 години, в кулуарах другого поверху біля столів реєстрації. Пропоную, щоб народні депутати України власним прикладом мотивували і заохочували населення до турбування про власне здоров'я.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Михайле Борисовичу.

Шановні колеги, до президії надійшла заява від фракцій «Європейська солідарність» і «Голос» з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Слово надається Геращенко Ірині Володимирівні.

ГЕРАЩЕНКО І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане Голово! Шановні колеги! Зараз я виступаю від двох політичних фракцій – «Європейська солідарність» і «Голос». Наша проблема в тому, що ми читаємо законопроекти, які вносяться до сесійного залу, і голосуємо за їх суть, а не за назву.

Учора резонансним стало голосування про прийняття в першому читанні законопроект про ринок землі. Дві політичні сили – «Європейська солідарність» і «Голос» прочитали всі законопроекти про ринок землі, і нашому ліберальному виборцю, всім українцям, хочемо сказати, що ми за ринок землі, але категорично не могли підтримати навіть у першому читанні законопроект, який не має нічого спільного з ринком землі, є базаром для розкупівлі української землі олігархами.

Ми звертаємося до Голови Верховної Ради України пана Разумкова з вимогою негайно доручити створити робочу групу щодо доопрацювання законопроект про ринок землі до другого читання, де

обов'язково мають бути враховані позиції «Європейської солідарності», «Голосу», «Батьківщини», інших політичних сил, які вважають, що в законопроекті про ринок землі має бути враховано наступне.

Перше. Захистити українця – власника землі. Встановити мінімальну ціну сільськогосподарської землі на рівні 2-3 тисячі доларів за гектар, і зробити це в гривні. Ми ж довіряємо гривні, правда?

Друге. Ми категорично проти концентрації землі в одних руках, як зафіксував у своєму законопроекті лобіст великого агрохолдингу зі «Слуги народу», – 210 тисяч гектарів, за що ви проголосували і будете відповідати у своїх округах. Хто може купити 210 тисяч гектарів? Можливо, та людина, яка вчора виграла суди, і вже не винна одному із банків 1,5 мільярда доларів?

Третє, дуже важливе. Обмеження. Ми вже сказали про можливості концентрації землі в руках олігархів і російського капіталу, бо в законопроекті, який ви проголосували, немає застережників, і землю, особливо на прикордонних територіях, скупить країна-агресор. Як ви потім будете це пояснювати у Харкові, на Сумщині чи Чернігівщині?

Дуже важливим питанням є запровадження механізму ретельної перевірки походження коштів, за які купляється сільськогосподарська земля. Важливо передбачити механізм вилучення землі у власника у разі злочинного, недбалого ставлення до неї.

Дорогі українці, зверніть увагу, «слуги» навіть не слухають, що вони наголосували, їм все одно, а нашим політичним силам не все одно. Вимагаємо створити робочу групу!

І ще одне. Шановні колеги, тиждень тому Президент Зеленський призначив головою Харківської облдержадміністрації нашого колегу, народного депутата Качура. Ми бажаємо йому успіхів. Але недбалістю і порушенням закону є те, що він і досі не склав свого депутатського мандата. Вимагаємо сьогодні поставити це на голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ірино Володимирівно, у нас є такий вид роботи, як робота в комітетах (*Оплески*). Думаю, до співпраці у комітеті може долучатися будь-хто, і, я сподіваюся, що пропозиції депутатів всіх політичних сил будуть заслухані і враховані. Єдине, що важливо, – менше

політики і більше спрямування на спільну розробку якісних законопроектів. Саме в такому форматі буде все відбуватися. Дякую.

Шановні колеги, в мене є пропозиція. Передусім я хочу подякувати працівникам Апарату Верховної Ради України, бюджетному комітету, які вчора дуже плідно попрацювали, і станом на зараз у нас є повний перелік документів для розгляду питання про внесення змін до Бюджетного кодексу України та самого проекту бюджету. Розгляд цих законопроектів був запланований на 12.30, але, оскільки це важливі питання, пропоную перенести його на зараз. Чи є заперечення щодо цього?

Шановні колеги, прошу підтримати цю пропозицію та змінити порядок розгляду питань порядку денного. Колеги, будь ласка, займіть свої місця та підготуйтеся до голосування. Готові голосувати?

Пропонується проголосувати за внесення зміни до порядку денного засідання щодо порядку розгляду питань, а саме перенести на зараз розгляд проекту бюджету, щоб розглянути його, як кажуть, на свіжу голову. Ми не врахували, що Апарат і бюджетний комітет так плідно і якісно попрацюють, що вже зранку ми матимемо повний перелік документів (*Шум у залі*).

Так, спочатку розглянемо зміни до кодексу (законопроект [№ 2144](#)), про що я сказав, потім – бюджет (законопроект [№ 2000](#)).

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати за цю пропозицію.

«За» – 225.

Рішення не прийнято.

Колеги, я ще раз поставлю на голосування це процедурне питання (*Шум у залі*). Колеги, звертаюся до всіх фракцій, у тому числі фракції «Слуга народу»: будь ласка, сядьте і голосуйте. Це процедурне питання.

Ставлю на голосування пропозицію щодо зміни порядку розгляду питань порядку денного засідання. Прошу підтримати та проголосувати. Якщо ні, тоді будемо розглядати о 12.30. Не питання. Але, як на мене, питання бюджету дуже важливе. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 233.

Рішення прийнято.

Покажіть по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 209, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 3, «Голос» – 16, позафракційні – 5. Дякую.

Шановні колеги! Вашій увазі пропонується розгляд проекту Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 2144](#)).

Слово для доповіді надається голові підкомітету Комітету з питань бюджету Кузбиту Юрію Михайловичу.

КУЗБИТ Ю.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 101, Кіровоградська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день, шановні колеги, шановний Дмитре Олександровичу! Комітет з питань бюджету підготував до другого читання законопроект № 2144, узгоджений з положеннями системно пов'язаного проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік», доопрацьованого до другого читання.

До законопроекту надійшло багато пропозицій, узагальнених у порівняльній таблиці в кількості 258. За підсумками опрацювання пропозицій у комітеті за участі представників Міністерства фінансів і Рахункової палати в остаточній редакції законопроекту враховано 85 пропозицій, із яких 8 – в іншій редакції, 29 – частково. Водночас не підтримано більшість пропозицій як таких, що призведуть до розбалансування бюджетних показників на наступний рік.

Загалом у доопрацьованому законопроекті пропонується врегулювати питання, окреслені під час розгляду законопроекту в першому читанні, а саме: виключити зміни щодо зменшення обсягу Державного фонду регіонального розвитку та суперечливі положення щодо залишків коштів спеціального фонду державного бюджету; уточнити і деталізувати форми звітності щодо галузевих фондів у спеціальному фонді державного бюджету та включити до складу річного звіту про виконання державного бюджету пояснювальну записку щодо відхилень фактичних показників від планових; внести зміни до профільних законів щодо державних соціальних допомог для їх узгодження з нормами кодексу у зв'язку із зміною в порядку здійснення відповідних

видатків безпосередньо з державного бюджету замість місцевих бюджетів за рахунок субвенцій з державного бюджету; встановити автоматичний розподіл понадпланових надходжень Державного дорожнього фонду за напрямками і в пропорціях, встановлених статтею 24² кодексу; уточнити запропоновані зміни до кодексу щодо видатків у бюджеті на освіту, зокрема в частині переліків закладів освіти та викладу деяких положень; передати до державного бюджету видатковій повноваження на здійснення виплат соціальних допомог, пов'язаних з утриманням дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які наразі надаються з місцевих бюджетів за рахунок субвенцій з державного бюджету, що узгоджується з показниками проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік», доопрацьованого урядом до другого читання.

Крім того, у доопрацьованому законопроекті врегульовуються питання, передбачені в урядових законопроектах: [№ 2104](#) – щодо запровадження агентської моделі управління боргом та [№ 2242](#) – щодо розподілу між бюджетами рентної плати за користування надрами для видобування бурштину, тому вони не потребуватимуть окремого розгляду, втратять актуальність у разі прийняття законопроекту № 2144.

Отже, Комітет з питань бюджету рекомендує Верховній Раді законопроект № 2144 прийняти в другому читанні та в цілому як закон в остаточній редакції, викладеній у порівняльній таблиці до законопроекту, з урахуванням необхідних техніко-юридичних і редакційних правок. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до розгляду поправок, які не були враховані комітетом.

Поправка 1. Одарченко. Не наполягає.

Поправка 12. Батенко. Наполягаєте?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Батенка Тараса Івановича.

БАТЕНКО Т.І., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 123, Львівська область, самовисуванець). Шановні друзі! Я наполягаю на голосуванні поправки 12. Наше обґрунтування полягає в тому, що ми бачимо

негативні наслідки включення залишків коштів власних надходжень бюджетних установ до джерел формування спеціального фонду Державного бюджету України. Це призведе до того, що після цього бюджетні установи реально отримуватимуть менші надходження з державного бюджету ніж раніше і надмірно залежатимуть від свого мінливого фактора власних надходжень. Тому я пропоную виключити відповідну норму і всі пов'язані з нею із даного законопроекту.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тарасе Івановичу, ви наполягаєте на голосуванні?

Будь ласка, позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Позиція комітету – відхилити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 12 народного депутата Батенка. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 70.

Рішення не прийнято.

Поправка 25. Батенко. Наполягаєте?

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

БАТЕНКО Т.І. Колеги, рішенням бюджетного комітету ми виключаємо з Бюджетного кодексу норму про те, що перерозподіл видатків державного бюджету на централізовані заходи між адміністративно-територіальними одиницями здійснюється лише за рішенням Кабінету Міністрів України. До цього було – за погодженням з Комітетом Верховної Ради України з питань бюджету. По суті, прибираючи бюджетний комітет з перерозподілу видатків державного бюджету, ми зменшуємо роль парламенту та перешкоджаємо виконанню парламентом своєї контрольної функції.

Тому, друзі, я прошу цю поправку підтримати, проголосувати «за». Не обмежуйте ролі парламенту в бюджетному процесі.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні?

Ставлю на голосування поправку 25 народного депутата Батенка. Комітет її не підтримав. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 88.

Рішення не прийнято.

Поправка 35. Лопушанський. Не наполягає.

Поправка 36. Кузбит. Не наполягає.

Поправка 37. Струневич.

Поправка 38. Забуранна.

Поправка 39. Белькова.

Поправка 40. Маріковський.

Поправка 42. Копанчук.

Поправка 43. Соколов.

Поправка 44. Колихаєв.

Поправка 45. Дирдін.

Поправка 46. Плачкова.

Поправка 47. Гриб.

Поправка 48. Шенцев.

Поправка 49. Зуб.

Поправка 50. Требушкін.

Поправка 51. Вацак.

Поправка 52. Пушкаренко.

Поправка 53. Андрійович.

Поправка 54. Батенко.

Поправка 55. Кінзбурська.

Поправка 56. Ляшенко.

Шановні колеги, може, ми підемо по тих поправках, на яких ви наполягаєте? Підніміть, будь ласка, руку або, якщо можна, підійдіть і назвіть поправки, на яких ви наполягаєте, щоб ми записали.

Шановні народні депутати, хтось наполягає на... *(Шум у залі)*.

Андрійович, яка поправка?

АНДРІЙОВИЧ З.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 87, Івано-Франківська область, політична партія «Слуга народу»). Поправка 209.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре, поправка 209 народного депутата Андрійовича.

Я бачу, Гриб піднімала руку. Яка поправка?
Увімкніть, будь ласка, мікрофон Гриб.

ГРИБ В.О., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 105, Луганська область, політична партія «Опозиційний блок»). У мене їх багато, тому прошу дати мені 3 хвилини, щоб я по всіх пройшлася і потім не витратила час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 3 хвилини.

ГРИБ В.О. Шановні колеги! Зверніть, будь ласка, увагу на те, що в цьому законопроекті ми нічого не робимо для місцевої влади, для наших громад. Сьогодні ми забираємо акцизний податок з місцевих бюджетів. Це той акциз на пальне, який був одним із інструментів мотивації для створення ОТГ, для децентралізації.

Я розумію, що зараз ніхто не чує, але скажіть, будь ласка, ми що, вже відмовилися від реформи децентралізації? Колеги, зверніть, будь ласка, увагу ще раз. Ми відмовилися вже від реформи децентралізації? Сьогодні один із моїх колег пан Батенко говорив про ДФРР. На превеликий жаль, зараз ми, дійсно, скорочуємо суму коштів, які мають надходити на території. Ми просто централізуємо бюджет.

Коли ми розглядали ці поправки на засіданні бюджетного комітету, заступник міністра фінансів сказав: «Досить вже надавати кошти на території, їх треба залишити державі». Тоді скажіть мені, будь ласка, а держава сьогодні – це вже не міста та села?! Що, дійсно, сьогодні є в державі? Чому ми забираємо кошти з територій, у людей? Хочемо зробити централізований бюджет і витратити кошти так, як нам завгодно?

Прошу поставити всі мої поправки на голосування. Також зверніть, будь ласка, увагу на поправки мажоритарників, бо вони сьогодні представляють території.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую за виступ і за підхід, що не затягуємо процес розгляду.

Поправка 39. Белькова Ольга Валентинівна. Прошу.

БЄЛЬКОВА О.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дуже дякую, пане Голово. Шановні колеги! Я подавала поправку стосовно виділення спеціального фінансування для створення Державного фонду розвитку геологічних даних. Хочу поінформувати вас, що на сьогодні саме газодобувна галузь і всі органи, пов'язані з видобутком газу, можуть пишатися тими показниками державного бюджету щодо податків, які вони сплачують. Якщо ми дійсно хочемо, як це оголошує Президент і Прем'єр-міністр, суттєвого збільшення видобутку газу, то вкрай важливим є створення цього фонду, щоб, фактично, держава могла спочатку оцінити свої геологічні дані і виставляти далі на аукціон. Останні аукціони принесли Україні в гривневому еквіваленті мільйони. І це гроші, які обов'язково повернуться.

Тому я не розумію, чому поправку 39 не враховано. Я прошу її підтримати шляхом голосування.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Поправку відхилено.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу трохи ширше аргументувати.

Шановні колеги, ставлю на голосування поправку 39 народного депутата Белькової. Комітет її не підтримав. Прошу голосувати.

«За» – 95.

Рішення не прийнято.

Поправка 135. Драбовський.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ДРАБОВСЬКИЙ А.Г., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 12, Вінницька область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Прошу підтримати поправку 135. Цією поправкою дозволяється в усіх навчальних закладах, технікумах і коледжах, підкреслюю, технікумах і коледжах, отримувати загальну середню освіту за підтримки держави. Поручується питання Конституції щодо права громадян на отримання загальної середньої освіти, низки законів про вищу, передвищу освіту, інші нормативні документи.

У 2020 році загальна середня освіта (перший рік навчання) в державних навчальних закладах, навіть, на контрактній основі, фінансуватиметься, а в інших навчальних закладах – ні. Це порушення статті Конституції щодо права людей на отримання загальної середньої освіти викличе соціальне напруження. Тут має бути вирішено питання соціальної справедливості. Прошу підтримати поправку шляхом голосування.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Дану поправку відхилено. У передбаченій законопроектном новій редакції частини першої статті 103² кодексу немає пункту 8.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ви наполягаєте на голосуванні? Добре.

Ставлю на голосування поправку 135 народного депутата Драбовського. Комітет її не підтримав. Прошу голосувати.

«За» – 123.

Рішення не прийнято.

Поправка 209. Андрійович.

АНДРІЙОВИЧ З.М. Поправка 209. Шановні колеги, хвилину уваги! Це дуже серйозна поправка щодо зарахування до місцевих бюджетів акцизного податку з пального, ввезеного на митну територію України.

У 2019 році завершиться етап децентралізації. Зарахування акцизного збору до місцевих бюджетів становить від 10 до 60 відсотків.

Уряд і Міністерство фінансів, декларуюючи про фінансову децентралізацію, у наступному 2020 році пропонують цей податок спрямувати до Державного дорожнього фонду, який керівництво області розподілятиме в ручному режимі, і його не можна буде забирати.

Тому я пропоную на 2020 рік залишити це за місцевими громадами, дати їм можливість стати на ноги, а з 1 січня 2021 року цим податком наповнюватимемо Державний дорожній фонд. Прошу колег-мажоритарників підтримати. Це той самий соцекономрозвиток на 2020 рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Дану поправку відхилено, оскільки вона сформульована некоректно, суперечить нормам кодексу (акцизний податок з пального з 2020 року взагалі не належить до доходів загального фонду державного бюджету та в повному обсязі зараховується до спеціального фонду державного бюджету як джерело надходжень Державного дорожнього фонду), а також призведе до розбалансування показників проекту Державного бюджету України на 2020 рік (зменшить надходження і витрати Державного дорожнього фонду на 7,7 мільйона гривень).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 209 народного депутата Андрійовича, яку комітет не підтримав. Прошу визначитися та голосувати (*Шум у залі*).

«За» – 275.

Рішення прийнято.

Прошу голів комітетів з питань бюджету і з питань транспорту та інфраструктури та голову фракції «Слуга народу» підійти до президії. Оголошується перерва на 5 хвилин.

(Після перерви)

СТЕФАНЧУК Р.О., Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! До президії

надійшла заява від двох фракцій з вимогою про оголошення перерви на 30 хвилин. Зараз 10.42. Прошу всіх прийти до залу об 11.15.

(Після перерви)

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, прошу вибачення за затримку. На жаль, оголошена перерва тривала більше ніж ми планували. Прошу народних депутатів повернутися до залу для продовження нашої роботи. Дякую.

Шановні колеги, оскільки була затяжна перерва, є пропозиція відмовитися від перерви о 12.00.

Шановні колеги, будь ласка, займіть свої місця, щоб було зрозуміло, скільки народних депутатів у залі (*Шум у залі*).

Зараз ми знаходимося в процесі розгляду питання, тому буде некоректно... Ми ж не завершили розгляду питання.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Ми не розпочали...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Розгляд питання не розпочали? Ми знаходимося в процесі розгляду. Коли проголосуємо, сподіваюся, найближчим часом, потім, звісно, обов'язково надам слово.

Шановні колеги! Відповідно до Регламенту мала б бути перерва з 12.00 до 12.30. Зараз у нас 12.17. Перед цим була перерва, яка затягнулася, за що я вибачаюся перед народними депутатами України. Колеги, чи можемо ми зараз продовжити нашу роботу, не чекаючи 12.30? Немає заперечень? Немає. Я дякую вам.

Отже, прошу всіх зайняти свої робочі місця, продовжуємо розгляд питання.

Юрій Корявченков.

КОРЯВЧЕНКОВ Ю.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одно-мандатний виборчий округ № 33, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Добрий день. Прошу поправку 34 поставити на підтвердження.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Дмитре Олександровичу, одну секунду. Враховуючи прийняття поправки 209, потрібно зробити уточнення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тоді давайте щодо поправки 209, потім – поправка 34.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, у зв'язку з підтримкою поправки 209 для узгодження з іншими положеннями Бюджетного кодексу необхідно внести такі техніко-юридичні уточнення.

У запропонованій редакції щодо нового пункту 43² розділу VI «Прикінцеві та перехідні положення» кодексу треба слова і цифри «як виняток з положень пунктів 7 і 8 частини другої статті 29 цього Кодексу» замінити словами і цифрами «як виняток з положень пунктів 1 і 2 частини третьої статті 29 цього Кодексу», а слова «зараховуються до бюджетів місцевого самоврядування» замінити словами «зараховуються до загального фонду бюджетів місцевого самоврядування». Це для стенограми.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Тепер позиція комітету щодо поправки 34.

КУЗБИТ Ю.М. Поправку 34 комітет врахував. Але нехай зал визначається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 34 враховано комітетом. Однак станом на сьогодні комітет не наполягає на цій поправці. Прошу визначатися щодо поправки 34. Прошу голосувати.

«За» – 98.

Рішення не прийнято. Поправку не підтверджено.

Увімкніть мікрофон Василіва.

Ви з приводу поправки 120? (*Шум у залі*). Я не зрозумів, з приводу чого?

ВАСИЛІВ І.В., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 164, Тернопільська область, політична партія «Слуга народу»).

Всім добрий день! Прошу поставити на підтвердження поправки 120-134...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давайте по черзі.

ВАСИЛІВ І.В. Поставте, будь ласка, на підтвердження поправку 120.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Поправку враховано частково. Нехай зал визначається.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправку 120 враховано комітетом. Однак станом на зараз, якщо я правильно розумію, комітет не наполягає на її врахуванні. Прошу визначитися та голосувати.

«За» – 75.

Рішення не прийнято.

Ігорє Василів, будь ласка, наступна поправка.

ВАСИЛІВ І.В. Прошу поставити на підтвердження поправку 121.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я так розумію, ви наполягаєте на підтвердженні поправок 121-134?

ВАСИЛІВ І.В. Так, щоб зекономити наш час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ні, ми маємо голосувати кожную поправку окремо. Однак прошу комітет висловити свою позицію щодо них.

КУЗБИТ Ю.М. Усі ці поправки були враховані частково, але комітет не наполягає на їх врахуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Автор поправки 121 (*Шум у залі*).

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Соболева Сергія Владиславовича, автора поправки 120.

СОБОЛЄВ С.В., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Шановні колеги! Я хочу сказати, що 15 колег з різних фракцій подали п'ять аналогічних поправок – 120, 121, 122 і так далі. У чому суть цих поправок? Пропонується закріпити прямо в Бюджетному кодексі порядок розподілу коштів, які спрямовуються на будівництво доріг, щоб ці кошти не відбиралися у місцевих, міських, обласних громад. Комітет це підтримав. Я не розумію, чому без засідання комітету ви раптом змінюєте свою позицію, яку підтримали всі фракції. Подивіться, це була пропозиція всіх фракцій. Не знищуйте місцевого самоврядування.

Я прошу не підтримувати пропозиції голови комітету, який раптом, за ніч, змінив свою позицію.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Позиція комітету – нехай зал визначається. Тому що поправкою 209 збалансовуються кошти, які спрямовуватимуться на будівництво доріг (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Наполягають на підтвердженні врахування поправки. Наскільки я правильно зрозумів позицію комітету, сьогодні під час розгляду поправки 209, яку комітет відхилив, зал її врахував, і щоб збалансувати бюджет, комітет не наполягає на підтвердженні щойно названих поправок, врахованих комітетом. Це я озвучив те, про що сказав комітет. Отже, зараз я поставлю на підтвердження ті поправки, на яких наполягають народні депутати.

Поправку 121 комітет врахував частково, але зараз представник комітету не наполягає на її врахуванні. Прошу визначатися щодо поправки 121.

«За» – 103.

Рішення не прийнято.

Поправка 122 також ставиться на підтвердження.

Скажіть, я правильно розумію, позиція комітету така сама?

КУЗБИТ Ю.М. Позиція комітету аналогічна, поправки тотожні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, поправка... *(Шум у залі)*.
Гончаренко з мотивів. Будь ласка, 1 хвилина.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Добрий день! Я щось не розумію, яка аналогічна? Позиція комітету чітко викладена в порівняльній таблиці, і вона не може бути іншою.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Я зрозумів.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Яка є позиція комітету, така і є. Тут написано, що поправку враховано частково, і записано, як. Не можна просто взяти і змінити її. Було ж рішення комітету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Згоден, некоректне було формулювання. Комітет поправку підтримав.

Прошу визначатися щодо поправки 122.

«За» – 122.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 123. Я правильно розумію? Ви наполягаєте на підтвердженні? Комітет поправку врахував.

Шановні колеги, ставлю на підтвердження поправку 123. Прошу визначатися.

«За» – 114.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 124. Комітет її підтримав, але наполягають на підтвердженні.

Прошу визначатися щодо поправки 124.

«За» – 118.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправка 125. Я так розумію, комітет підтримав її частково, правильно?

КУЗБИТ Ю.М. Так, враховано частково. Не наполягаємо.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку враховано частково, але наполягають на підтвердженні.

Ставлю на підтвердження поправку 125. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 115.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправку 126 комітет врахував частково. Ставлю на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 119.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправку 127 комітет врахував частково. Ставлю на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 120.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправку 128 комітет врахував частково. Ставлю на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 118.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправку 129 комітет врахував частково. Ставлю на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 120.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправку 130 комітет врахував частково. Ставлю на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 128.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправку 131 комітет врахував частково.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон автора поправки Батенка Тараса Івановича.

БАТЕНКО Т.І. Шановні друзі! Я так розумію, ми брали перерву для того, щоб помститися за збереження 13,44 відсотка акцизного податку місцевим бюджетам. Ставлячи зараз на підтвердження ряд поправок, погоджених профільним комітетом, ви фактично гробите всю субвенцію державного бюджету місцевим органам влади на дороги (*Оплески*). Думаю, вам подякують органи місцевого самоврядування в рамках децентралізації, яку ви хочете закінчити наступного року.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.
Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, ми не гробимо децентралізацію, а намагаємося збалансувати бюджет на 2020 рік, щоб він був коректним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, ставиться на підтвердження поправка 131 народного депутата Батенка. Комітет її врахував частково. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 132.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправку 132 комітет врахував частково. Ставиться на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 122.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Поправку 133 комітет врахував частково. Я ставлю її на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 126.

Рішення прийнято. Поправку не враховано.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 1, «Опозиційна платформа – За життя» – 34, «Європейська солідарність» – 12, «Батьківщина» – 17, «За майбутнє» – 18, «Голос» – 15, позафракційні – 19.

Якщо я правильно записав, зараз у нас остання поправка 134 на підтвердження.

Ставлю на підтвердження... *(Шум у залі)*.

Ви теж наполягаєте на підтвердженні цієї поправки? *(Шум у залі)*.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Геращенко. Поправка 134.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні українці! Щоб ви розуміли, що зараз відбувається. «Слуги народу» оцими своїми голосуваннями на підтвердження ставлять право народу в кожному регіоні на самоврядування, знищуючи децентралізацію, ваше право самим визначатися, на що підуть гроші, які ви сплатили «слугам» у вигляді податків. Очевидно, це є помста народу, який проголосував за цих

«слуг». Ми дуже просимо вас, шановні, на наступному тижні, коли буде робота в округах, запитати в них, що вони проголосували щодо землі, щодо бюджету, які закладені зарплати на наступний рік «слугам», а які народу (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Шановні колеги, я знову повторюся, йдеться про збалансування бюджету на 2020 рік. Він має бути коректним і працювати. Ось і все. Зараз ніхто не намагається угробити децентралізацію. Позиція комітету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку... (*Шум у залі*).

КУЗБИТ Ю.М. Там немає суми.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ставлю на голосування поправку 134 на підтвердження. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 126.

Рішення не прийнято. Поправку не враховано.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 1, «Опозиційна платформа – За життя» – 34, «Європейська солідарність» – 23, «Батьківщина» – 17, «За майбутнє» – 17, «Голос» – 16, позафракційні – 18.

Шановні колеги, це всі поправки, на яких наполягали. Ми можемо переходити... (*Шум у залі*). Які?

Увімкніть мікрофон Соболева Сергія Владиславовича.

СОБОЛЄВ С.В. Поправка 171.

ГОЛОВУЮЧИЙ. На підтвердження?

СОБОЛЄВ С.В. Ні. Поправку відхилено. Це моя поправка, яка стосується такого. У разі, якщо серед бюджетного року раптом припиняється фінансування дошкільних закладів, шкіл, будинків культури, клубів, я пропоную здійснювати фінансування відповідно до

статті 89 Бюджетного кодексу, щоб серед року не закривати ці заклади, щоб бюджети інших рівнів мали право їх фінансувати.

Я не розумію, як комітет може не врахувати такої поправки. Цю норму прямо виписано у статті 89, яку я уточнюю, що саме для дошкільних закладів, шкіл, будинків культури. Прошу її підтримати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Поправку відхилено, оскільки питання унормоване в статті 89 кодексу та не потребує додаткового законодавчого регулювання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ви наполягаєте на голосуванні?

Поправку 171 народного депутата Соболева комітет відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 148.

Рішення не прийнято. Поправку не підтримано.

Івченко Вадим Євгенович. Будь ласка.

ІВЧЕНКО В.Є., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Поправка 195. Шановні колеги! Я звертаюся до вас від майже всього аграрного комітету. У чому суть цієї поправки? Коли у 2016 році скасовували спеціальний режим оподаткування для аграріїв, забрали в них майже 26 мільярдів, їм запропонували бюджетну підтримку. Тоді ми погодилися, що ця бюджетна підтримка становитиме не менше 1 відсотка, а саме стартуватиме від 1 відсотка. Тобто сьогодні ця підтримка має бути відображена в проекті бюджету як 8 і більше мільярдів гривень. Наразі у своєму проекті бюджету ви пропонуєте – до 1 відсотка. Ви розумієте, яка це може бути різниця? Нам треба збільшувати цю підтримку, робити так, щоб дрібні господарства були самодостатніми, могли отримувати не лише бюджетну підтримку, а й кредити. Саме про це йдеться в поправці Тимошенко.

Колеги, підтримайте українського сільгосптоваровиробника...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

ІВЧЕНКО В.Є. Будь ласка, підтримайте аграріїв. Давайте залишимо ту норму, обіцяну у 2016 році, а саме: підтримка аграрної галузі – понад 1 відсоток, а не близько 1 відсотка, як пропонує уряд.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги, ви ж добре розумієтеся на Регламенті. Не може коментувати поправку депутат, який не є її автором. Автори поправки 195 Юлія Володимирівна, Іван Крулько є в залі (*Шум у залі*). Ні, вибачте, ви ж виступили. Колеги, давайте вести себе чемно, відповідно до Регламенту (*Шум у залі*).

Ви наполягаєте на голосуванні?

Будь ласка, позиція комітету щодо поправки 195.

КУЗБИТ Ю.М. Поправку відхилено. Уточнення редакції цієї норми кодексу пов'язано з необхідністю узгодженості правових норм щодо відповідних показників проекту Державного бюджету України на 2020 рік.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги! (*Шум у залі*). Шановні колеги! Ставлю на голосування поправку 195, яку комітет відхилив. Прошу визначатися та голосувати.

«За» – 142.

Рішення не прийнято. Поправку не підтримано.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 22, «Опозиційна платформа – За життя» – 34, «Європейська солідарність» – 22, «Батьківщина» – 17, «За майбутнє» – 16, «Голос» – 13, позафракційні – 18.

Михайле Миколайовичу, ви на якій поправці наполягаєте? (*Шум у залі*).

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Папієва.

Яка поправка?

ПАПІЄВ М.М., секретар Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую. Шановні народні депутати! Шановні громадяни України! Я поясню, що відбувається зараз у залі. Фактично, доповідач, який має представляти позицію комітету...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайле Миколайовичу, вибачте, яка поправка?

ПАПІЄВ М.М. Поправка 186. Прошу додати мені час.

Балансування бюджету не є функцією Верховної Ради України. Наповнювати дохідну частину бюджету є завданням Міністерства фінансів. Я вам можу сказати, що 50 мільярдів гривень сьогодні розкрадаються на українській митниці. Де вони? Додайте їх і буде, що ділити.

Я прошу, все-таки, підтримати територіальні громади, бо, фактично, сьогодні ви забрали весь ресурс і централізували гроші територіальних громад для своїх відкатів. Прошу поставити на підтвердження поправку 186.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Поправку 186 народного депутата Кузбита комітет врахував. Ви наполягаєте на підтвердженні, так?

Будь ласка, позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Поправку враховано.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А можна трохи ширший коментар?

Шановні колеги, поправку 186 комітет врахував. Прошу підготуватися до голосування.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Голосуємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Зараз. Прошу зайняти свої місця. Готові голосувати?

Шановні колеги, ставлю на підтвердження поправку 186 народного депутата Кузбита, яку комітет врахував. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 263.

Рішення прийнято. Врахування поправки підтверджено.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 233, «Опозиційна платформа – За життя» – 2, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 3, «За майбутнє» – 8, «Голос» – 5, позафракційні – 12.

Увімкніть мікрофон Гончаренка.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Фракція «Європейська солідарність», Одещина. Дивіться, дві години тому пан Разумков оголосив перерву на 5 хвилин, яка затягнулася на півтори години. Про що ж домовлялися? Домовлялися про те, як, все-таки, вичавити гроші з місцевого самоврядування. Знайдений шлях зараз реалізовується.

Тепер щодо поправки 257. Прошу поставити її на підтвердження. Цією поправкою передбачається, фактично, зміна у складі Рахункової палати. Людину, яка пройшла конкурс, вже працює в Рахунковій палаті, намагаються вибити звідти через норму про те, що по досягненню 65-річного віку людина має бути позбавлена статусу члена Рахункової палати.

Шановні колеги, щоб це не перетворювалося на якісь дивні репресії... До речі, ми обговорюємо Бюджетний кодекс, а не Закон «Про Рахункову палату». Прошу визначатися та голосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Позиція комітету.

КУЗБИТ Ю.М. Цю поправку було враховано у зв'язку з тим, щоб робота Рахункової палати була збалансованішою, презентативнішою і справедливішою.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, будь ласка, приготуйтеся до голосування.

Ставлю на підтвердження поправку 257 народного депутата Трухіна, яку комітет врахував. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 259.

Рішення прийнято. Поправку підтверджено.

Шановні колеги, ми розглянули всі поправки. Прошу не розходитися. Зараз з мотивів Железняк та Івченко, потім – голосування.

Увімкніть, будь ласка, мікрофон Железняка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Прошу передати слово Володимир Цабалю.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Цабаль Володимир Володимирович. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В., *секретар Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»)*. Фракція «Голос». У результаті якісного доопрацювання законопроекту № 2144 в комітеті відбулися деякі позитивні зміни: перебалансування між місцевими і головним бюджетом, збільшення прозорості в деяких витратах на видатки, і, що дуже важливо, створення спеціального боргового агентства, яке дуже потрібне державі для ефективного управління боргом. Тому ми хочемо підтримати цей законопроект.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Папієв Михайло Миколайович з мотивів. Будь ласка. Потім – Івченко і Гончаренко.

ПАПІЄВ М.М. Дякую. Шановні громадяни України! Шановні представники територіальних громад, які дивляться нас по телебаченню! Я поясню людською мовою, що відбулося зараз у залі. Фактично, сьогодні Верховна Рада України і Комітет з питань бюджету здали всі позиції територіальних громад. Комітет самоусунувся від того, щоб у подальшому розглядати питання бюджету відповідно до

Бюджетного кодексу. Усе передано в ручне управління Міністерству фінансів. Фактично, Верховна Рада України рішенням цього комітету стала безправною. Почитайте функції Верховної Ради України відповідно до Конституції України. Там написано, що саме Верховна Рада здійснює контроль за діяльністю Кабінету Міністрів України. За всі часи незалежності України не було такого, щоб народні депутати України повністю віддали бюджетну монополію Міністерству фінансів для їх не дуже гарних схем. Ми не буде голосувати. Голосуйте проти!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Івченко Вадим Євгенович, фракція «Батьківщина».

ІВЧЕНКО В.Є. Шановний Дмитре Олександровичу! Дмитре Олександровичу, 3000 науковців і освітян щойно біля стін Верховної Ради України передали вам звернення, і хотіли нагадати «слугам» українського народу, що в країнах Євросоюзу на науку в середньому виділяють 3,5 відсотка від валового внутрішнього продукту, в Державі Ізраїль – 4,8 відсотка, а в Україні – 0,2 відсотка. Фактично, це показує, які пріоритети у сьогоднішнього уряду. У зверненні чітко наголошується на тому, що ви не враховуєте пропозицій національних галузевих академій наук, повністю вбиваєте можливість того, щоб люди в Україні були освіченими. Наука – це основа не лише розвитку України, а це нові технології, нові матеріали, нові...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

ІВЧЕНКО В.Є. Я просив би вас звернути на це увагу. Ми мали це озвучити, оскільки постійно виходимо до людей. «Батьківщина» завжди з людьми і завжди озвучує позиції мітингарів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Якщо можна, передайте мені звернення. Думаю, в цьому залі не лише «Батьківщина», а й 99 відсотків народних депутатів працюють саме на людей. Слушні зауваження. Думаю, від Верховної Ради ми звернемося до уряду з проханням розглянути всі можливості щодо цих питань. Дякую вам і нашим освітянам.

Гончаренко Олексій Олексійович з мотивів. Після цього переходимо до голосування.

Усі бажаючі виступили? Нікого не пропустили?

ГОНЧАРЕНКО О.О. Додайте, будь ласка, час.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Не хвилюйтеся, таймер буде увімкнено спочатку.

Колеги, займіть свої місця.

Будь ласка, Олексію Олексійовичу, вам слово.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Фракція «Європейська солідарність», Одещина. Шановні друзі! Щойно ви побачили, як працює кулуарщина. Було рішення бюджетного комітету, був Бюджетний кодекс України, до якого треба було внести одну поправку. Поправку внесено. І що робиться? Закривається засідання Верховної Ради за ініціативи головуючого. Півтори години тиснуть, думають, що ж з цим робити, яким чином ці гроші забрати у місцевого самоврядування. Знаходять шлях і влаштовують цю виставу тут – збивають абсолютно нормальні поправки, підтримані комітетом, щоб забрати гроші з місцевих бюджетів. Це згортання децентралізації Президента Порошенка, це згортання реального розвитку наших громад, а заодно вирішили «перетряхнуть», як казав Лукашенко, «я перетряхивал и буду перетряхивать», ще й Рахункову палату. Ось так працюють «слуги».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Я розумію, що для деяких народних депутатів, звично казати неправду. По-перше, засідання не закривалося, по-друге, було оголошено перерву не з ініціативи головуючого, а на вимогу двох фракцій, по-третє, за те, що перерва затяглася, я вибачився перед народними депутатами.

Шановні колеги, переходимо до голосування. Будь ласка, займіть свої місця.

Давиде Георгійовичу, які фракції подали заяву з вимогою про оголошення перерви? Заяву подали депутатська група «За майбутнє» і фракція «Слуга народу».

Шановні колеги, переходимо до голосування.

Ставлю на голосування проект Закону «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України» ([№ 2144](#)) для прийняття в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Шановні народні депутати, залиште урядовців, їм ще бюджет сьогодні доповідати. Прошу підтримати та проголосувати за озвучену пропозицію.

«За» – 282.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах

«Слуга народу» – 239, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 19, «Голос» – 19, позафракційні – 5. Дякую.

Шановні колеги! До президії від фракцій «Батьківщина» і «Опозиційна платформа – За життя» надійшла заява з вимогою про оголошення перерви, яку готові замінити виступом.

Анно, ви будете виступати?

Слово надається Скороход Анні. Будь ласка, 3 хвилини.

СКОРОХОД А.К., член Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 93, Київська область, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Сьогодні за мої політичні вподобання, політичні бачення і за те, що я не голосувала так, як мені вказувала фракція, за дорученням заступника голови Офісу Президента, заступника Генерального прокурора Каська... мого чоловіка було затримано незаконно. Підставою стали мої голосування в залі, відстоювання державної власності ГТС... (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Тиша в залі! Колеги, будь ласка, тиша в залі!

СКОРОХОД А.К. ...а також червона кнопка проти відкриття ринку землі. Рішення про затримання незаконне. Підставою став запит Російської Федерації 2017 року. До цього часу не було жодних питань, але після червоної кнопки затримали мого чоловіка.

Зараз я звертаюся особисто до Президента, до ДБР та інших правоохоронних органів з проханням зупинити свавілля, яке ви робите. Коли ми йшли з командою і відстоювали Президента на виборах, ніхто не думав, що потім нас будуть ламати через коліно і діяти такими методами, які зараз робляться.

Я ще раз прошу особисто Президента України Володимира Зеленського дати доручення правоохоронним органам припинити свавілля і тиск на мене та мою сім'ю (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексію Гончаренко, заспокойтеся, будь ласка. Ви ж не на мітингу, вас не бачить північ Одещини.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Шановні колеги...

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Ганьба! Ганьба!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги... (*Шум у залі*). Давиде Георгійовичу, почекайте. Почекайте, не кричіть! Кожен бажає виступити з мотивів? Добре, одна особа від фракції.

Отже, Арахамія, Геращенко, Тимошенко, Шуфрич, Бужанський. Давиде Георгійовичу, ви виступаєте чи ні? Будь ласка, 1 хвилина.

АРАХАМІЯ Д.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги, давайте будемо називати речі своїми іменами. Якщо ви зараз зауглите цивільного чоловіка пані Скороход, то все зрозумієте. Ми як політична партія до цього не маємо жодного відношення. Наразі нам немає чого сказати, бо не знаємо, в чому справа. Але те, що пані Скороход неодноразово зверталася до народних депутатів і пропонувала грошову матеріальну допомогу, – це є факт (*Шум у залі*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Геращенко Ірина.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Учора, коли з цієї трибуни виступав один із таких емоційних представників «слуг», то не вистачало лише броньовика з Леніним, і всує тут згадувалися Єжов, Берія,

Сталін. Насправді сьогодні вже самі «слуги» кажуть, що, дійсно, повернулася епоха Єжова. Ми як опозиція давно це на собі відчуваємо, тому що немає такої людини в опозиції, якої не тягали б в ДБР та інші «ери». Але сьогодні про тиск на родину говорить «слуга».

Тому ми вимагаємо створити ТСК з питання тиску на народного депутата України та її родину (*Оплески*). Інакше, друзі, це дуже далеко зайде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Юлія Володимирівна Тимошенко.
Колеги, по одній особі від фракції.

ТИМОШЕНКО Ю.В., член Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»). Дорогі колеги! Можливо, я як ніхто інший можу говорити взагалі про сутність політичних репресій. Моя родина пройшла через це за часів усіх президентів, яких тільки можна згадати, і лише за те, що наша команда займала чесну позицію, без подвійних стандартів.

Я хочу зараз звернутися до команди партії «Слуга народу». Велика мужність – пробачати людям їх чесну позицію. Якщо ви, «слуги народу», зараз не станете на захист вагітної жінки, чоловіка якої заарештували за те, що вона вчора проголосувала проти ринку землі, не захистите, то навряд чи хтось її захистить.

Я закликаю жінок звернути на це увагу. Тому що ми не маємо права сьогодні підмінити демократію знову політичними репресіями. Якщо з 2017 року...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

ТИМОШЕНКО Ю.В. Якщо з 2017 року Російська Федерація вимагала арешту, і цього не було зроблено, то те, що це зроблено...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую (*Шум у залі*). Ні, Юліє Володимирівно, вибачте, регламент.

Юрчишин Ярослав Романович.

ЮРЧИШИН Я.Р., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Найгірше, що можуть зробити політики для того, щоб правосуддя так і не стало правилом для України, це кидатися політичними заявами. Слідчі мають розслідувати незалежно від того, хто і як пов'язаний з тими, кого розслідують (*Оплески*).

Народні депутати, які мають факти корупції, мають не прикриватися поліграфом, не робити лише заяви з трибуни, а брати заяву і йти до правоохоронних органів, виводити на чисту воду або вибачатися.

Колеги, давайте перестанемо перетворювати слідство і верховенство права на шоу. Не для цього нас обирали. Дайте слідчим органам нормально працювати (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Нестор Іванович Шуфрич.

ШУФРИЧ Н.І., голова Комітету Верховної Ради України з питань свободи слова (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, шановний головуючий. Ви знаєте, я різне бачив за весь час роботи у цій Раді, працюючи політиком, віддавши себе політиці. Ми вже звикли до того, що нова влада, за інформацією журналістів, для нас, народних депутатів України з фракції «Опозиційна платформа – За життя», вже створила СБУ-групу. Це все нам знайоме. Переживали і за часів Ющенка, і Януковича, і Порошенка. Не думали, що це буде й зараз. Але, ви знаєте, те, що ми побачили декілька хвилин тому, ну, вразило сильно.

«Слуги народу», є претензії, будь ласка. Чому має відповідати чоловік? З 2017 року це питання вже вирішувалося. Я ніколи не повірю в такий збіг, що вчора вона голосує проти, а сьогодні арештовують її чоловіка. Ніколи в це не повірю! (*Оплески*). І це...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

ШУФРИЧ Н.І. І це, безумовно, іспит для вас. А погрожувати і далі жінці в такому чудовому стані – «это не по-мужски, это, действительно, позор»! (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Батенко Тарас Іванович, депутатська група «За майбутнє».

БАТЕНКО Т.І. Колеги, прізвище кожного із нас можна зауглити і щодо кожного можна знайти в шафі відповідні речі. Але я хочу сказати таке. Цей склад парламенту одного народного депутата за рішенням ЦВК не пускав до присяги, а коли розігнали ЦВК, інша ЦВК перерахувала голоси, і цей колега сьогодні тут присутній, іншого народного депутата за результатами неголосування щодо судової реформи вибірково правосуддям затримали, хоча була внесена грошова застава. Тепер до людини, яка вчора не голосувала за відкриття ринку землі, сьогодні, як ми чуємо, застосовуються політичні репресії.

Друзі, я звертаюся до «Слуги народу», схаменіться, поважайте своїх колег по фракції, щоб не виглядало це, як писав Василь Симоненко, «Еверестом підлості» (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Усі виступили (*Шум у залі*). Ні. Від фракцій по одній особі. Зараз ми проект бюджету маємо розглядати чи займатися політикою? (*Шум у залі*). Політикою за межами Верховної Ради. Давайте, все-таки, займатися бюджетом.

Шановні колеги, прошу тиші в залі. Переходимо до розгляду проекту Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 2000](#)). Друге читання.

Відповідно до Регламенту пропонується наступний порядок розгляду цього питання: доповідь міністра фінансів України Оксани Сергіївни Маркарової – до 15 хвилин; відповіді міністра фінансів України на запитання – до 5 хвилин; доповідь голови підкомітету

Комітету з питань бюджету Забуранної Лесі Валентинівни щодо врахування бюджетних висновків Верховної Ради України у підготовленому до другого читання проекті бюджету – до 10 хвилин; відповіді голови підкомітету на запитання – до 5 хвилин; виступи представників депутатських фракцій і груп – до 18 хвилин; виступи народних депутатів – до 9 хвилин і, якщо необхідно, заключне слово міністра фінансів – до 3 хвилин.

Шановні колеги, переходимо до розгляду питання. Слово для доповіді надається міністру фінансів України Оксані Сергіївні Маркаровій.

Оксано Сергіївно, прошу на трибуну.

МАРКАРОВА О.С., міністр фінансів України. Шановний Голово! Шановні заступники Голови Верховної Ради України! Шановні колеги народні депутати! Шановні українці! Сьогодні ми обговорюємо головний фінансовий документ нашої країни, і вперше так рано. Ще ніколи так рано не приймався бюджет. Також ніколи не обговорювався і не приймався в першій половині дня. Як ви знаєте, завжди бюджети приймалися дуже пізно, і це було предметом критики. Але сьогодні ми маємо можливість абсолютно спокійно обговорити проект бюджету і прийняти його на сьогоднішньому ранковому засіданні.

Що ми запропонували Верховній Раді до другого читання, врахувавши і дуже ретельно розглянувши бюджетні висновки і пропозиції народних депутатів. Ми запропонували зміни до бюджету, які враховують перегляд макропрогнозу, що є дуже важливим. У порівнянні з травнем 2019 року, коли не лише уряд, а й, практично, всі міжнародні організації, які роблять свої макропрогнози, не вірили не те, що в тривідсоткове зростання, а взагалі, що воно може бути досягнуто, зараз макропрогноз переглянуто. Ми бачимо, що економічне зростання прискорюється, і це вже позиція не лише уряду, а й тих, хто, дійсно, спостерігає за економічним зростанням у багатьох країнах. Це враховано вже в даному проекті бюджету.

Також ми переглянули ті пріоритети, які ви як парламент для нас визначили, які чітко зазначені в програмі уряду, які підтримані Президентом, – освіта, медицина, соціальні програми. Збільшення в цьому проекті бюджету – понад 10 мільярдів – максимально спрямовано на ці сфери, а саме: на опорні школи – 3,5 мільярда, на

заробітну плату вчителям – 3,75 мільярда, на ліки – 3,2 мільярда. Мабуть, вперше за деякими позиціями наші громадяни будуть максимально забезпечені ліками. Додатково ще 400 мільйонів спрямовано на лікування за кордоном. Так, ми підтримуємо розвиток нашої трансплантології і лікування тут, в Україні, але поки що не можемо повністю забезпечити всіх наших людей, тому підтримали висновки бюджетного комітету і додали ці кошти.

Інфраструктура. Якщо ви подивитесь на проект бюджету, побачите в який спосіб він змінений. Зараз 100 відсотків акцизів, за виключенням того, щоб близько 8 мільярдів віддали місцевим бюджетам, за що щойно ви проголосували, буде спрямовано до дорожнього фонду, який буде механізмом активного будівництва доріг. Уже з 1 січня буде максимально пришвидшено будівництво доріг, у тому числі до опорних шкіл, лікарень швидкої допомоги, на що в цьому проекті бюджету виділяються додаткові кошти.

Чи врахували ми в цьому проекті бюджету всі побажання і все те, чого очікують від нас наші громадяни? Ні, бо це неможливо. Щоб повністю побачити вже в цьому проекті бюджету результат від економічного зростання, треба було десятки законів, які були прийняті в цьому залі, за що ми вам дякуємо, приймати набагато років раніше. Але ті закони, які ви прийняли, щодо спільного режиму транзиту, економічних операторів, концесії, приватизації та дуже багато інших, які я не буду перераховувати, бо на це зараз немає часу, дадуть можливість цей бюджет перевиконати, в чому ми впевнені.

Що ще ми заклали в цьому проекті бюджету, окрім того, що є в додатках? Ряд доручень, і в тому числі, хочу заспокоїти профільні комітети, з якими ми працювали, щодо перевиконань від митних зборів. Ми будемо боротися з контрабандою, і ці кошти будуть враховані в цьому бюджеті. Усе, що надійде від перевиконання митних зборів, піде на інфраструктуру. Я сподіваюся, що ви приймете закон про гральний бізнес, який прибере з вулиць те, що зараз є незаконним, і законно сплачуватимуться податки до бюджету. У цьому проекті бюджету вже закладені ці додаткові кошти на ряд медичних, соціальних програм, перевиконання також піде на ці та інші програми.

Також ми даємо доручення Кабінету Міністрів за підсумками виконання бюджету в першому кварталі переглянути і забезпечити збільшення видатків в Державній судовій адміністрації на повне

забезпечення правосуддя у зв'язку з тими дорученнями і тим законом, який був прийнятий. Усі ці питання будуть абсолютно чітко контролюватися як Міністерством фінансів, так і Кабінетом Міністрів.

Учора бюджетний комітет дуже активно разом з іншими комітетами обговорював підготовку проекту бюджету до другого читання. Це хороший реалістичний збалансований проект бюджету, прийняття якого дасть нам можливість спокійно розпочати рік, уже зараз поінформувати всі місцеві громади, доля яких у зведеному бюджеті зростає в 2020 році, тому що ми підтримуємо децентралізацію, поглиблюємо її, і в наступному році місцеві бюджети матимуть набагато більше ресурсу, ніж в цьому чи попередні роки.

Тому дуже велике прохання підтримати даний проект бюджету. Велика подяка і бюджетному комітету, і профільним комітетам, і кожному народному депутату, що протягом останніх тижнів дуже активно працювали над цим документом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Прошу записатися на запитання до міністра фінансів.

Скорик Микола Леонідович.

СКОРИК М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна Оксано Сергіївно, дуже ціную вас як професіонала. У мене до вас два коротких запитання.

Перше запитання стосується того, про що сьогодні йшлося в інтерв'ю одного із керівників «Нафтогазу», який сказав, що, якщо не буде підписаний з Росією договір щодо транзиту газу, наш ВВП може не досягнути 3,7 відсотка, як ви плануєте в проекті бюджету, а, навпаки, продемонструвати падіння ВВП. Яка ваша думка щодо цього?

Друге запитання стосується ОВДП. Як уряд планує залучати кредитні вкладення в реальний сектор економіки, про що говорив ваш колега Милованов, якщо в проекті бюджету ви продовжуєте будувати пірамідний механізм ОВДП? Яку ви плануєте відсоткову ставку ОВДП? Як це відобразиться на кредитних вкладеннях банків? Їм

вигідніше буде вкладати кошти в ОВДП, а не в реальний сектор економіки. Чи не вважаєте ви, що ця піраміда може досить...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідайте.

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую за запитання. Почну з другого запитання. Насправді наші досягнення в тому, щоб наш борг взяти повністю під контроль, зменшити його вартість, вже дають результат. Подивіться на результат аукціону минулого вівторка. Ми розмістили гривневі ОВДП під 13 відсотків. Це не тільки менше, ніж ставка Національного банку, а це вже менше того, що банки один одному іноді дають, а валютні дворічні ОВДП ми розмістили всього під 4 відсотки.

Ми послідовно зменшуємо видатки, видовжуємо наш борг, зменшуємо його як відсоток до ВВП, і в результаті виконання бюджету на 2020 рік він буде ще зменшений. Тому до другого читання ми змогли навіть зменшити суму на обслуговування боргу в 2020 році. Політика, яку проводять Міністерство фінансів і уряд, вже дає результати. Через рік-два борг взагалі перестане бути проблемою для України. Ми будемо з цим працювати так само, як й інші країни. Для цього ви сьогодні прийняли рішення про запровадження професійного управління боргом через деполітизовану агенцію. І через те, що спадає ставка ОВДП, ми сподіваємося, закликаємо банки України кредитувати реальний сектор.

Що стосується економічного зростання. 3,7 відсотка – амбітний показник, але наша мета – 5-7 відсотків зростання. Ми впевнені, що наша команда професійно проводить перемовини щодо транзиту. Проте драйвери зростання, чинники, тут закладені інші, а саме: концесії, приватизація, стрімкий розвиток наших виробництв, залучення іноземних та українських інвесторів до вкладання в українську економіку, над чим вся команда буде працювати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний

багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановна пані міністр фінансів! Хочу поставити вам два запитання.

Перше. Під час представлення проекту бюджету в першому читанні було презентовано 47,6 мільярда гривень на субсидії для компенсації житлово-комунальних послуг. Нам аргументували це тим, що зменшення суми відбувається за рахунок зниження тарифів. У листопаді ціна на газ для населення вже зросла на 14,7 відсотка. Це означає, що більша кількість людей відповідно до тих показників, які є розрахунковими, мали б отримати субсидію (ідеться про 15 відсотків від доходів сім'ї). Як ви їм будете компенсувати ці кошти?

Друге запитання стосується темпів економічного зростання. Я як людина, яка займається макроекономічним прогнозуванням хочу сказати, що головним показником є не темпи економічного зростання, а обсяг ВВП країни, що становить 130 мільярдів. Як ми будемо досягати показників Польщі, Туреччини, де ВВП становить 500-700 мільярдів доларів? А це вже зовсім інша...

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую вам за запитання. Щодо субсидій. Обсяг субсидій, запланований у проекті бюджету, я хочу запевнити всіх українців, абсолютно достатній і для проходження наступного опалювального сезону, і для початку опалювального сезону кінця 2020 року. Ми разом з Міністерством соціальної політики розраховували цю цифру, базуючись на теперішніх показниках, розширили лише деякі критерії для будинків сімейного типу, які також зможуть отримувати субсидії, ми розраховували їх на прогнозну ціну, а не на ту, яка була зараз. Тому субсидій точно вистачить всім.

Що стосується зростання і темпів зростання. Абсолютно правильно, для бюджету, для нас важливо, які ми будемо отримувати номінальні ВВП. Дуже гарне порівняння з Польщею. Що відрізняє нас від Польщі? Продуктивність. Тому що наші ресурси кращі, наші люди не гірші, так точно, але продуктивність праці у нас дуже низька. Саме тому нам потрібні інвестиції, обладнання, доступ до дешевого і довгого кредитування. Це все є в плані дій уряду.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Оксано Сергіївно. Час на запитання вичерпаний. Подивіться, будь ласка, на табло. Нуль хвилин.

Слово для доповіді надається заступнику голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету Трухину Олександрю Миколайовичу.

ТРУХІН О.М., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 40, Дніпропетровська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую. Шановний Дмитре Олександровичу! Шановні народні депутати і запрошені! Комітет з питань бюджету за участі Міністерства фінансів і Рахункової палати розглянув та доопрацював з Кабінетом Міністрів до другого читання проект Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (№ 2000). Проаналізовано стан врахування урядом бюджетних висновків Верховної Ради, а саме: щодо частини першої бюджетних висновків із 73 пропозицій враховано повністю – 30, враховано частково – 12, відхилено – 31; щодо частини другої бюджетних висновків із 83 пропозицій враховано повністю – 15, враховано частково – 12, відхилено – 56.

У листі-висновку комітету наведено відповідну аналітичну інформацію, в тому числі щодо відмінностей положень і показників між першим та другим читаннями та щодо нових ініціатив уряду в доопрацьованому законопроекті.

За підсумками розгляду даного питання бюджетний комітет пропонує окремі збалансовані зміни до законопроекту, погоджені з Міністерством фінансів.

Перше. Збільшити доходи загального фонду щодо збору за видачу спеціальних дозволів на користування надрами на 500 мільйонів гривень з урахуванням значного перевиконання такого показника за підсумками дев'яти місяців цього року та перерозподілити деякі видатки для спрямування додаткових коштів на ряд бюджетних програм щодо освіти, медицини, культури, підтримки молоді і спорту, передбачених бюджетними висновками, але неврахованих урядом.

Друге. Збільшити за спеціальним фондом прогноз надходжень плати за ліцензії на здійснення діяльності у сфері організації і проведення азартних ігор на 1,4 мільярда гривень та передбачити здійснення за рахунок таких надходжень видатків на розвиток фізичної

культури і спорту, реалізацію державних інвестиційних проектів з розвитку автомобільних доріг, а також на забезпечення сільських населених пунктів централізованим водопостачанням.

Також пропонується унормувати збереження у спеціальному фонді на наступний рік залишків конфіскованих коштів, які надійшли в поточному році з цільовим спрямуванням автодору за пріоритетними напрямками розвитку доріг державного значення та Мін-оборони на облаштування військових комісаріатів з урахуванням Закону «Про внесення зміни до Закону України «Про Державний бюджету України на 2019 рік» від 31 жовтня.

Крім того, треба внести необхідні техніко-юридичні правки для усунення неточностей та узгодження правових норм з положенням системно пов'язаного законопроекті № 2144 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України».

Таким чином, Комітет з питань бюджету ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді прийняти в другому читанні та в цілому як закон законопроект № 2000 з урахуванням пропозицій комітету щодо змін до зазначеного законопроекті, погоджених з Міністерством фінансів, що наведені в листі-висновку комітету. Прошу підтримати рішення комітету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександрі Миколайовичу. Прошу залишатися на трибуні.

Колеги, прошу записатися на запитання до доповідача. Регламент – 5 хвилин.

Геращенко Ірина Володимирівна.

ГЕРАЩЕНКО І.В. Шановні колеги! Я хочу поставити такі запитання. Перше. Як можна голосувати за проект бюджету на 2020 рік, в якому передбачена заробітна плата для вихователів дитячих садків на рівні 3000 гривень? Це ж якими «слугами» якого народу треба бути, щоб дати таку зарплату?

Друге ганебне запитання. Чи знаєте ви, шановні «слуги», що Президент Зеленський дав доручення Міністерству охорони здоров'я до лютого добудувати корпус «Охматдиту»? Ви, «слуги», взагалі викреслили з проекту бюджету на наступний рік рядок щодо добудови

«Охматдиту», забрали ці гроші в лікарні, в якій лікуються діти з усіх регіонів України з надважкими діагнозами.

Третє запитання. Ви обіцяли зарплату вчителям 4000 доларів, але не підняли навіть на 400 гривень.

Просимо дати відповіді на ці запитання.

Дякую.

ТРУХІН О.М. Дякую за запитання. Так, ви правильно зазначили, ганебні запитання, тому що вони ганебні по суті. Але відповім я вам дуже достойно.

Дивіться, під час вашої роботи у вас була можливість виконати все те, про що ви зараз запитуете. Хочу зазначити, що в проекті бюджету ми разом з урядом розробили максимальну реалізація постанови № 822, про яку ви кажете і яку ви прийняли, і частково дошкіллю та молодим вчителям піднято заробітну плату. Це перша відповідь.

Друга відповідь щодо «Охматдиту». Ви кажете неправду, бо фінансування «Охматдиту» є в проекті бюджету на наступний рік у рамках інвестиційних проектів. Тому спочатку вивчіть проект бюджету, за котрий ви голосуєте або не голосуєте, а потім будете ставити достойні запитання, а не ганебні.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Яценко Антон Володимирович.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Шановний доповідачу! Шановна пані міністр фінансів! Ми неодноразово проводили консультації, і ви знаєте, що місто Умань визначено серед 25 магнітиків як центр паломництва. У наступному році має бути розглянута заявка щодо включення Національного дендрологічного парку «Софіївка» до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО. Це дуже важливе питання для України. На сьогодні ми маємо лише сім таких об'єктів, які входять до цього списку, і це був би восьмий.

Два роки велася велика робота, з попереднім урядом ми розбудували парк «Софіївка», і зараз, щоб закрити це питання, є потреба у невеликому фінансуванні, я маю на увазі позицію 1312

і позицію 1311, яку запропонував Комітет з питань екологічної політики та природокористування. Зараз чомусь це випало. Тому велике прохання вирішити це питання, і це буде дуже добре, бо це імідж України.

Дякую.

ТРУХІН О.М. Дякую за запитання. Ваша пропозиція була незбалансована, тому не передбачала ресурсної частини для її наповнення, і її було відхилено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Прошу передати слово Ірині Констанкевич.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Констанкевич Ірина Мирославівна.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 23, Волинська область, самовисуванець). Шановний пане голово комітету! У мене до вас такі запитання. Перше. Я уважно вчитала проект бюджету і хочу сказати, що дошкілля, позашкілля, профтехосвіта не отримають жодного зростання в заробітній платі, тому тут ви лукавите. Поясніть, будь ласка, чому для цих категорій педагогічних працівників не знайшлося коштів, а йдеться всього-на-всього про 3 мільярди для освітян.

Друге запитання стосуєтьсяДФРР. Коли приймали зміни до Бюджетного кодексу, ми погодили, що обсяг має бути не менше 1 відсотка. Скажіть, будь ласка, скільки реально передбачається наДФРР у 2020 році?

Дякую.

ТРУХІН О.М. Дякую за запитання. Насамперед не голова комітету, а заступник голови комітету.

Друге. Ви не дочитали. Я підійду до вас і покажу ті питання, про які ви кажете, де є збільшення, за якими категоріями і за рахунок чого це передбачено.

Третє. Дійсно, обсяг ДФРР менший 1 відсотка, але враховано частково. Ця цифра сьогодні не відповідає 1 відсотку, є трохи меншою, але, якщо буде можливість переглянути її на збільшення, ми підтримаємо вашу позицію про те, що обсяг ДФРР має відповідати нормам Бюджетного кодексу. Гадаю, разом з Мінфіном та вами ми зможемо це доопрацювати, якщо будемо бачити ресурсні статті, за рахунок яких можемо збільшити цю статтю бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Миколайовичу. Час на запитання вичерпаний. Вибачте, регламент.

А зараз прошу записатися на виступи від депутатських фракцій і груп.

Юрчишин Ярослав Романович. Є Юрчишин? Ви з місця?
Увімкніть, будь ласка, мікрофон.

ЮРЧИШИН Я.Р. Прошу передати слово Інні Совсун.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Совсун Інна Романівна. Будь ласка.

СОВСУН І.Р., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Шановні колеги! На жаль, не вдалося поставити запитання доповідачу, хоча дуже хотілося почути позицію і роз'яснення бюджетного комітету щодо такого дивного питання. Проектом Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік» передбачається виділення капітальних видатків на вищу освіту в окремий фонд. Для чого це робиться? Для того щоб створити більш прозорий і зрозумілий механізм розподілу капітальних видатків на університети. Власне, ідея фонду давно обговорювалася і, в принципі, була позитивною новацією. Негативом тут є те, що чомусь при цьому було прийнято рішення про те, щоб

скоротити капітальні видатки на вищу освіту, порівняно з попереднім роком, вдвічі.

Далі в бюджетному комітеті відбулася ще цікавіша річ, і щодо цього я дуже хотіла би почути роз'яснення від представників цього комітету. Чомусь замість того, щоб зробити фонд видатків вищої освіти більш прозорим та зрозумілим, представники бюджетного комітету запропонували позицію, що видатки цього фонду розподіляються членами бюджетного комітету. Яка в цьому логіка, яким чином це зробить процес розподілу капітальних видатків на університети більш прозорим і зрозумілим? Я дуже хотіла би почути коментарі та зауваження з цього приводу від бюджетного комітету.

Друге питання, яке мене так само турбує. Ми почули про збільшення видатків на освіту, про збільшення зарплат освітянам, про те, що 3,7 мільярда виділяється на підвищення зарплат вчителям. Разом з тим досі незрозуміло, у який спосіб ці видатки будуть розподілені. Пропонується, щоб ці кошти були включені до освітньої субвенції. Але за яким принципом розподілятимуться ці кошти, в який спосіб гарантуватиметься те, що підвищення заробітних плат отримають усі вчителі, знову-таки, залишається незрозумілим. Ми чули позицію Міністерства фінансів, що ці кошти будуть розраховані, перераховані на нову кількість учнів, яка на сьогодні, дійсно, змінюється, тому що йде демографічне зростання, кількість учнів у школах збільшується. Але разом з тим це означає, що більше коштів отримають міста, натомість маленькі містечка і села отримають, можливо, навіть менше коштів, ніж було в першому варіанті проекту бюджету, і точно, ніж в поточному році. Мені дуже хотілося б почути кінцеву версію, в який спосіб розподілятимуться кошти бюджету на освітню субвенцію, яким чином, власне, планується підвищення заробітних плат освітянам.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Королевська Наталія Юріївна.

КОРОЛЕВСЬКА Н.Ю., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановні

колеги! Шановні присутні! «Опозиційна платформа – За життя» не підтримуватиме проекту бюджету на 2020 рік, запропонованого урядом, і скажу, чому. Прем'єр-міністр обіцяв людиноцентричний підхід, що в проекті бюджету на чільному місці буде людина та її захист. Що пропонує сьогодні уряд людям у нашій країні? Прожитковий мінімум – 72 долари, мінімальна пенсія – 58 доларів, мінімальна заробітна плата – 167 доларів, скорочення витрат на субсидії та недофінансовані медицина і освіта. Ну, ми всі дуже добре розуміємо, що сьогодні на пенсію в 58 доларів неможливо прожити в країні та ще й сплачувати житлово-комунальні послуги. І чогось уряд не розповідає, як людині вижити за ці гроші. Але, коли наша фракція «Опозиційна платформа – За життя» запропонувала альтернативний проект бюджету, жодної нашої пропозиції не враховано, тому що сьогодні в них немає завдання, дійсно, створити в країні такі умови, щоб люди могли гідно жити. Ми запропонували, де додатково можна взяти 260 мільярдів гривень. Але уряду не потрібні ці гроші. Ми побачили, куди вони пропонують спрямувати ті гроші, які є в бюджеті, яких, дійсно, не багато, але вони є, і, якщо їх якісно сьогодні використати, то можна дати людям і прожитковий мінімум у розмірі 5569 гривень, і мінімальну пенсію – 4500 гривень, і дофінансувати освіту на 22 мільярди гривень і медицину – на 30 мільярдів. Також можна виконати рішення Конституційного Суду щодо захисту чорнобильців, військових пенсіонерів, пенсіонерів-держслужбовців, ветеранів Великої Вітчизняної війни. Але ж цей уряд продовжує політику Гройсмана – не збирається нікого захищати, далі продовжує корупційні схеми, які були запропоновані ще попередниками Гройсмана, далі продовжують реформу Супрун, те знущання над всією медициною, руйнують всю освіту.

Тому, шановні колеги народні депутати, ми пропонуємо не приймати сьогодні цього проекту бюджету. У нас є час, до кінця року, підготувати якісний проект бюджету захисту людини.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цимбалюк Михайло Михайлович.

Крулько Іван Іванович, «Батьківщина».

КРУЛЬКО І.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання

«Батьківщина»). Фракція «Батьківщина». Шановні колеги народні депутати! Зараз ми розглядаємо в другому читанні проект бюджету, поданий Кабінетом Міністрів. Після першого читання ми разом прийняли постанову Верховної Ради, і доручили уряду внести ряд поправок до проекту Закону «Про Державний бюджет України на 2020 рік». Уряд сказав, що проект бюджету буде переглянутий, бо цей він дістався у спадок від попереднього уряду. І, що ми побачили? Ми побачили, що до другого читання поправки, які подавали народні депутати, конкретні доручення, зафіксовані постановою, щодо підвищення соціальних стандартів, розв'язання проблеми із захмарними тарифами, в проекті бюджету проігноровані.

Зараз у руках я тримаю указ Президента від 20 вересня цього року, в якому він доручає уряду, прийнявши відповідний бюджет, розв'язати чотири проблеми: стимулювання економічного зростання, підвищення соціальних стандартів, розвиток гірських територій українських Карпат, збільшення обсягу Державного фонду регіонального розвитку. Давайте коротко пройдемося по цих чотирьох завданнях.

Перше. Стимулювання економічного зростання. Що ми чули? Ми чули амбітні плани про те, що ВВП зростатиме на 40 відсотків. Ми бачимо 3,7 відсотка, і це оптимістичні дані. Жодних маркерів, які говорили б про економічне зростання України, немає в цьому проекті бюджету. Більше того, інфраструктурні проекти, які закладалися нами в проект бюджету, не враховані і не будуть побудовані, тому про економічне зростання ми говорити не можемо.

Друге. Підвищення соціальних стандартів. Сам уряд писав, що мінімальний прожитковий мінімум для непрацездатної особи становить 3269 гривень. Скажіть, чому тоді мінімальна пенсія затверджена на рівні 1638 гривень, що удвічі менше, ніж мінімальний розмір прожиткового мінімуму. То ми, що, пенсіонеру даємо кошти лише на півмісяця, а півмісяця він має вмирати? Це що, закінчення епохи бідності, про яку нам говорили?

Хочу сказати, що, на жаль, в проекті бюджету абсолютно не вирішено і питання соціальних стандартів ні для вчителів, ні для лікарів, ні для пенсіонерів, ні для малозабезпечених, ні для молодих мам, які народжують. Тут немає соціальних стандартів.

Третє. Ось у мене в руках програма уряду стосовно Карпат. По всіх позиціях – нуль коштів.

І четверте. Фонд Державного регіонального розвитку. У першому читанні було 9,5 мільярда, доопрацювали – залишилося 7,5, тобто мінус 2 мільярди. Президент доручив підвищити обсяг фонду, і ось результат.

Тому, колеги, я хочу сказати, що, на жаль, не виконані ні доручення, зафіксовані в постанові парламенту, ні указ Президента. Цей проект бюджету, на жаль, не реалізує питання виходу з бідності. А після вчорашніх голосувань...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

КРУЛЬКО І.І. А після вчорашніх голосувань щодо землі до епохи бідності додається ще й епоха кріпацтва. Ось такі ми маємо з вами результати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Гетманцев Данило Олександрович, фракція «Слуга народу».

ГЕТМАНЦЕВ Д.О., голова Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановні колеги! Ми уважно вивчали проект бюджету протягом тривалого часу, працюємо над ним, і давайте будемо чесними перед собою: сьогодні не сталося того чуда, на яке розраховувала країна. Напевно, тому, що чудес не буває, напевно, тому, що нам з вами дістався великий спадок у вигляді кожної третьої гривні на погашення зовнішнього боргу, у вигляді мінімальної пенсії в розмірі 1564 гривні, у вигляді прожиткового мінімуму, який удвічі відрізнявся від реального мінімуму, порахованого навіть самою державою. Цей проект бюджету – це компроміс у межах тих обмежених ресурсів, які сьогодні має держава. Але навіть у цих умовах вдалося запропонувати проект бюджету, яким передбачається лише 2 відсотки дефіциту, пропонується зростання на 13 відсотків для освітніх та медичних програм, передбачається істотне зростання видатків на інфраструктурні проекти, зокрема на будівництво доріг. За рахунок цих коштів, я переконаний, уряд зможе в наступному році розбудувати країну, забезпечити будівництво шкіл, лікарень, доріг.

Проект бюджету недосконалий. Усі, хто брав участь у його розробці, не задоволені цим результатом. Але це компроміс, і він є нормальним тоді, коли всі сторони процесу не задоволені результатом. Я хотів би, щоб проект бюджету, який я особисто підтримую і закликаю підтримати сьогодні, став компромісом між минулим та майбутнім і був останнім документом, в якому реальний прожитковий мінімум не відповідає передбаченому в проекті бюджету, щоб нам більше ніколи не було соромно ані за пенсії, ані за мінімальні зарплати, які ми закладаємо для наших людей. Я переконаний, що так і буде.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Білозір Лариса Миколаївна.

Палиця Ігор Петрович.

ПАЛИЦЯ І.П., секретар Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 22, Волинська область, самовисуванець). Добрий день, шановні колеги! Я виступав тут перед голосуванням за проект бюджету в першому читанні, висловлював думку групи «За майбутнє». Сподівався, уряд якось дослухається, зробить зміни, зрозуміє, що ми повинні втримати країну, а втримати в розумінні групи «За майбутнє» – це, щоб в країні залишилися люди і, як нам обіцяли, в країну повернулися наші заробітчани. Для цього не треба дуже багато. Треба лише збільшити можливість підприємств нарощувати свої активи, наймати працівників, виплачувати їм достойну зарплату, треба повернутися до лібералізації податкового законодавства.

На превеликий жаль, за два місяці турборежиму цього не відбулося. На превеликий жаль, за два місяці турборежиму держава перетворилася на поліцейське, прокурорське, антикорупційне суспільство. Нікому з підприємців не стало дихати легше, жодному підприємству в Україні не стало легше і цікавіше працювати. Ми бачимо корупцію в обленерго, облгазах, бачимо відмову (Вінницька область, компанія з виробництва відмовляється робити виробництво, бо за підключення до електроенергії вимагають 1,5 мільйона), у Львові компанія *IKEA* не може почати працювати, ми бачимо відсутність

держгарантій, відсутність бажання інвесторів вкладати гроші в найнеобхідніше – будівництво сміттєпереробних заводів, тому що сьогодні в Україні немає клімату для роботи підприємств, розвитку бізнесу. Сьогодні з України їдуть люди, у тому числі вчителі, лікарі. Польща визнала лікарські дипломи наших медиків такими, що не потребують підтвердження і перездачі, і лікарі масово виїжджають з України. Завтра у нас будуть гроші на лікарняні каси і на послуги, але не буде тих, хто цим займатиметься. Я прошу уряд звернути на це увагу.

Також я хочу сказати уряду: досить стояти на колінах, як ми це бачили в роликах «95 кварталу», і просити гроші в когось за кордоном. У нас достатньо ресурсу, розуму, можливостей для того, щоб самим генерувати гроші і оплачувати свої потреби. Припиніть у когось щось клянчити, давайте відкриємо дорогу своїм підприємцям.

Після всіх цих слів, я хочу сказати, що, розуміючи те, що це молодий уряд, який тільки вчиться, що, можливо, це помилки через те, що в регіонах твориться біда, група «За майбутнє» прийняла більшістю голосів важке, але виважене рішення підтримати цей проект бюджету, ми протягуємо руку уряду. І коли через два-три місяці, я сподіваюся, уряд зрозуміє, що він не все врахував, ми готові підтримати зміни до бюджету (*Оплески*).

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Ніна Петрівна Южаніна.

Олексій Гончаренко.

ГОНЧАРЕНКО О.О. «Європейська солідарність», Одещина. Знаєте, я хочу процитувати Володимира Зеленського. Думаю, «слугам народу» хоча б його буде цікаво послухати, бо обговорення взагалі не слухають, яка різниця. Спікер скаже «прошу голосувати» – вони проголосують, скаже «прошу визначатися» – вони не проголосують. Друзі, то я цитую Зеленського: «Я розповім вам про Україну своєї мрії. Україну, де в молодій сім'ї є один клопіт – обрати квартиру в місті чи заміський будинок». Про що йдеться? Про те, що тепер треба землю продати і в бабусі попросити молодій сім'ї, щоб собі хоч щось купити? Де в цьому бюджеті... На мінімальну зарплату, яку ви

підвищуєте на 13 відсотків? Ви, напевно, вирішили, що мінімальна зарплата і зростати має мінімально. То ви переплутали.

Далі цитую: «Де лікарі та вчителі отримують реальну заробітну плату, а корупціонери реальні строки». Це реальна заробітна плата, яку ви підвищуєте вчителям, – інфляція плюс 2 відсотки? Друзі, це ви мали на увазі реальну заробітну плату? Ви просто знущаетесь над людьми! З корупціонерами все гаразд, вони у вашій фракції, ви самі розповідаєте, як гроші носите по фракції, а реально лікарям і вчителям не даєте нічого.

Я продовжую цитувати: «Де бабця отримує гідну пенсію, а не інфаркт від рахунку за комуналку». Та, тепер бідна бабця не доживе до рахунку, бо отримає інфаркт, коли побачить вашу пенсію. Адже ви в першому півріччі не збираєтеся підвищувати розмір мінімальної пенсії ані на копійку: з 1 січня і до 1 липня – 1638 гривень, а в другому півріччі ви додаєте бабці і дідусю 74 гривні на місяць. Та, щоб «слуги народу» так жили, як ви пропонуєте жити народу!

Я хочу пояснити людям, чому так відбувається, і на що в бюджеті гроші знайшлися. Гроші знайшлися на те, щоб додати ГПУ, НАБУ, ДБР, СБУ, МВС, УДО – усім силовикам. А для чого? А для того, про що сьогодні звучало з цієї трибуни: в нас замість епохи бідності починається епоха жебрацтва для людей і епоха терору для опонентів, про що сьогодні казала ваша депутатка, чоловіка якої затримали за те, що вона не підтримала ринку землі. Звичайно, ви маєте додати всім правоохоронним органам, щоб вони виконували ваші замовлення, ламали опозицію, власну фракцію, кого завгодно.

Я вимагаю, щоб були розслідувані слова вашого керівника фракції, який з цієї трибуни сказав, що у вашій фракції носять гроші – хабарі. Ось, що сьогодні ми маємо замість тієї України мрій, про яку ви «чесали», вішали локшину на вуха українським виборцям. Оце є правда!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Прошу народних депутатів записатися на виступи.

Вельможний Сергій Анатолійович.

ВЕЛЬМОЖНИЙ С.А., член Комітету Верховної Ради України з питань правової політики (одномандатний виборчий округ № 112,

Луганська область, самовисуванець). Прошу передати слово Шахову Сергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шахов Сергій Володимирович.

ШАХОВ С.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань екологічної політики та природокористування (*одномандатний виборчий округ № 114, Луганська область, самовисуванець*). Луганщина. Пржеде всего хочу сказать огромное спасибо, что правительство, все-таки, отдало все деньги шахтерам, и их семьи могут пойти в магазины и купить... (*Шум у залі*). Вибачте, вибачте. Сьогодні сім'ї шахтарів можуть піти до магазину і купити харчі, закрити свої борги, набраних ними за півроку, зафіксованих в амбарних книгах. Дай, Боже, щоб виділили 260 мільйонів гривень на відкачку лужної води з шахти «Гірська», що прибуває з 39 шахт «ЛНР», підтоплюючи наші шахти, забруднюючи довкілля в Сіверському Донці, в нашій мирній Україні. Дай, Боже, щоб і в наступному році шахтарі відчули турботу про їхні сім'ї.

Я неодноразово говорив, що вугілля це не просто чорне золото, яке потрібно добувати саме в наших державних шахтах, а не вести його з Африки, Америки і контрабандою з тих територій, це світло і тепло в квартирах наших виборців, які привели нас до цього залу, дитячих садках, школах, вишах.

Проте хочу знову звернути увагу на екологічну катастрофу, яка є по всій державі, і зокрема в місті Рубіжному, де 40 років не ремонтувалися очисні споруди. Сьогодні забруднені всі міста в цьому напрямку. Вельможний, Сухов, Шахов, Лукашов неодноразово піднімали це питання, і сьогодні я запитував у міністра фінансів Маркарової, вона сказала, що на екологічні потреби Луганської області гроші закладені.

Наша команда підтримуватиме цей законопроект. Сподіваюся, всі питання, які я озвучив з трибуни, будуть вирішені.

Наразі звертаюся до міністра інфраструктури і Комітету з питань транспорту та інфраструктури з проханням виїхати до Луганської області, як це зробив Володимир Зеленський, який, побачивши стан справ, наказав виділити 1 мільярд гривень на Луганську область, і на власні очі побачити, в якому жахливому стані знаходяться центральні

транспортні артерії в Луганській області, що йдуть від Росії до центральної мирної України.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Довгий Олесь Станіславович.

ДОВГИЙ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань здоров'я нації, медичної допомоги та медичного страхування (одномандатний виборчий округ № 102, Кіровоградська область, самовисуванець). Дорогі друзі, хвилина позитиву. Як завжди, під час прийняття проекту бюджету, всі кричать про зраду, про те, як усе погано. Я вам скажу відверто, коли я побачив проект бюджету, підготовлений до першого читання, у мене теж опустилися руки, тому що питання освіти, зокрема фінансування талановитих українських дітей, не було враховано не те, що належним, а, практично, взагалі ніяким чином.

Бюджет проїдання від бюджету зростання і наше ВВП залежить від того, як ми ставимося до точок росту української економіки, до наших конкурентних переваг. Я, моя родина, більшість із вас знаємо, що українські талановиті діти, українські таланти є безумовною конкурентною перевагою України на світових ринках. І поки ми, шановні колеги, розглядали проект бюджету між першим і другим читаннями, на міжнародних олімпіадах в Америці, Бразилії, Мексиці, Китаї переможно звучав гімн України, піднімався прапор України. Це ті олімпіади, на яких українські діти перемагали на конкурсах геніїв.

Сьогодні, побачивши проект бюджету, підготовлений до другого читання, я можу сказати, що буду за нього голосувати. Він не ідеальний, до нього є багато запитань, але уряд і комітет почули наші прохання, і сьогодні з цієї високої трибуни я хочу подякувати: голові Комітету з питань освіти, науки та інновацій пану Бабаку та його першому заступнику Лукашеву, голові Комітету з питань бюджету Арістову, пані Пуртовій, пану Кузбиту, а також народному депутату Вакарчуку, народним депутатам фракцій «Європейська солідарність», «Опозиційна платформа – За життя» – всім депутатам, що об'єдналися, зайняли активну позицію, захистили дітей. На сьогодні в цьому проекті бюджету нехай у стислому вигляді, але є кошти, і це дає

можливість нашим дітям у наступному році брати участь майже в 100 міжнародних олімпіадах, і, я переконаний, що з більшості з них вони повернуться з гордо піднятими головами і перемогами (*Оплески*).

Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава! Дякую.

Шановні колеги, я продовжую ранкове засідання Верховної Ради на 15 хвилин.

Слово надається Южаніній Ніні Петрівні.

Княжицький Микола Леонідович. Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л., член Комітету Верховної Ради України з питань гуманітарної та інформаційної політики (одномандатний виборчий округ № 116, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»). Шановні колеги! Я хочу торкнутися декількох питань, які є в цьому проекті бюджету, а вірніше, їх тут немає, тих питань, що нас найбільше турбує. Отже, фактично, зупиняється реформа місцевого самоврядування, тому що кошти, пов'язані з децентралізацією, зокрема на субсидії місцевим бюджетам, зменшено майже вдвічі, і це не є спадком попередніх урядів, бо вони ці кошти платили. Немає фінансування на спортивні комплекси при школах, немає придбання витратних матеріалів для закладів охорони здоров'я, немає придбання медикаментів, виробів медичного призначення для швидкої допомоги, немає цілої низки пільг, субсидій, які стосуються медицини і освіти. Звичайно, це глибоко антисоціальний проект бюджету.

Так, ми очікували, що деякі програми, про які говорив і Президент України, і про що ми говорили в цьому залі, а також з чим зверталось міжфракційне об'єднання «Львівщина» і до міністра фінансів, коли зустрічалися, і до Прем'єр-міністра, зокрема щодо підтримки Карпатського регіону, будуть профінансовані. Але в цьому переліку їх немає, як немає й інших важливих речей.

Наша фракція подавала декілька пропозицій, одну із них було враховано – відновлено на рівні минулого року фінансування Українського інституту книги, за що я хочу подякувати і комітету, і уряду. Але інститут книги має нові програми і потребує збільшення коштів.

На жаль, фінансування не збільшено, залишено, як я сказав, на рівні минулого року, і ми будемо про це говорити.

Проте взагалі немає фінансування, наприклад, на Національний центр «Мала академія наук». Поправку щодо цього комітет врахував у першому читанні, а зараз від неї, фактично, відмовилися, і це дуже прикро, тому що цей центр займається навчанням дітей, проводить лекції, олімпіади. Усе це, фактично, викинуто з проекту бюджету.

Очевидно, наша фракція, яка знаходиться в опозиції, не може підтримувати такий проект бюджету, тому що це бюджет секвестру, бюджет обмеження. Це бюджет, коли кошти перерозподіляються на якісь свої особисті бажання і не враховуються важливі речі.

Ми пишалися тим, що ми розвивали кіно. У минулому році на кіно було виділено 1 мільярд гривень: частина – на патріотичне кіно, частина – на конкурси Держкіно. У цьому році виділено на патріотичне кіно – 50 мільйонів, на фільми – 500 мільйонів, і ще уряд додав 250 мільйонів, але ці кошти (якщо пам'ятаєте, ми прийняли закон про виплату іноземцям *cash rebate* у сфері кінематографії) підуть на цю виплату. Тобто, фактично, фінансування українського кіно зменшено вдвічі.

Є якісь позитивні речі, зокрема спрямування 50 мільйонів на ремонт Харківського академічного українського драматичного театру імені Тараса Шевченка, і ми це вітаємо, але на ремонт Національного драматичного театру імені Марії Заньковецької, що в центрі історичного Львова, виділено – нуль.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, 10 секунд.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Бюджет має бути не лобістським, а системним.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович. Ой ні, вибачте, час вичерпаний.

Шановні колеги! Зараз я дам слово Маркаровій Оксані Сергіївні, потім – виступи з мотивів і голосування.

Прошу запросити народних депутатів до залу.

Оксано Сергіївно, вам слово.

МАРКАРОВА О.С. Дуже дякую. Шановні колеги! Хочу сказати для протоколу, що до тих висновків бюджетного комітету, які є, просимо в прикінцевих положеннях додати:

Кабінету Міністрів за підсумками виконання державного бюджету в першому кварталі 2020 року розглянути питання щодо збільшення видатків Державній судовій адміністрації на забезпечення правосуддя в необхідному обсязі, про що ми говорили;

у зв'язку з прийняттям поправки 209 закону щодо внесення змін до Бюджетного кодексу додати технічне уточнення: в абзаці першому статті 17 слова і цифри «пунктом 17» замінити словами і цифрами «пунктами 17 і 43²», щоб повністю виконати поправку 209.

Шановні колеги! Насамкінець хочу ще раз сказати, що в цьому проекті бюджету є збільшення видатків на медицину та освіту, набагато більше виділено коштів на інфраструктуру, не зменшені, а збільшені видатки на місцеве самоврядування. Те, що виглядає, можливо, як менша цифра, насправді це перекласифікація. Ви знаєте, що в цьому році соціальні програми і медична реформа «вторинки» ідуть за іншим механізмом, який уже закладений в проект бюджету, і ми просто його виконуємо. При цьому всі трансферти, всі субвенції на місцеві бюджети, в тому числі ДФРР, соцеконом, і субвенція на ОТГ більші, ніж у минулому році. Усі місцеві бюджети належним чином забезпечені, і ви сьогодні своїм голосуванням додали ще 7 мільярдів на місцеві бюджети з дорожнього фонду.

Тому ще раз, чи ідеальний цей проект бюджету і чи це той бюджет, про який ми можемо сказати, що ним ми забезпечимо всі наші цілі? Ні. Але я хочу нагадати, що новий уряд розпочав свою діяльність у другій половині року, як і Верховна Рада дев'ятого скликання. Я ще раз дякую за прийняття всіх законів, які запроваджують реформи і прискорюють економічне зростання, і дуже прошу вас від усього уряду проголосувати за цей проект бюджету, щоб ми в наступному році могли не просто його виконати, а й перевиконати.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр Сергійович Колтунович. Будь ласка, 1 хвилина з мотивів.

КОЛТУНОВИЧ О.С. Шановний пане Голово! Шановні народні депутати України! Я хотів би звернути увагу на найголовніший параметр проекту бюджету на 2020 рік. Безумовно, є номінальне збільшення доходів бюджету і багатьох інших параметрів. Але, що найголовніше, якщо ми беремо в порівняльних цінах, наприклад, навіть 2013 рік, бачимо падіння реальних доходів і бюджету, й інших параметрів, а це означає, що в порівнянні з 2019 роком на 6,4 відсотка зменшується дохідна база бюджету, всі інші параметри також менші, у порівнянні з 2013 роком ця цифра становить – мінус 13,5 відсотка. Тобто ми навіть не виходимо на показники докризового 2013 року.

Безумовно, «Опозиційна платформа – За життя» не може підтримувати такий проект бюджету, тому що він культивує бідність. Запропонована економічна модель розвитку країни є провальною і культивує бідність у країні.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Цабаль Володимир Володимирович. Будь ласка.

ЦАБАЛЬ В.В. Фракція «Голос». Півтора місяця тому, коли уряд вніс проект бюджету в першому читанні, сказали, що було мало часу, що його доопрацюють, усі обіцянки Президента і Програма діяльності уряду будуть впроваджені. Але що ми побачили? Навіть, на третину ці обіцянки не впроваджені. Так, є дуже позитивні речі, в тому числі збільшення фінансування на медицину, освіту, охорону здоров'я, інфраструктуру, і ми це підтримуємо, бо завдяки й нашій активній позиції, це було включено, за що ми вдячні Міністерству фінансів і уряду, але ж багато інших речей не враховано.

Тому ми як фракція не можемо голосувати проти цього проекту бюджету, бо включено багато позитивних речей, але й за ми не можемо голосувати. Тому, як було сказано кимось із колег під час голосування в першому читанні, що з огидою підтримують, ми цього разу з гідністю утримаємося від голосування за цей проект бюджету.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Герасимов Артур Володимирович.

ГЕРАСИМОВ А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань аграрної та земельної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Шановний пане головуєчий! Шановні колеги! Шановні українці! Як одним реченням назвати цей проект бюджету? Дуже просто – бюджет невиконаних обіцянок. Ви знаєте, нарешті до колег з монобільшості починає доходити, що чудес не буває, є важка праця 24 години на добу сім днів на тиждень, завдяки якій досягаються певні результати.

Що ми бачимо в цьому проекті бюджету? Обіцяне економічне зростання – відсутнє, підвищення розміру пенсій, прожиткового мінімуму, кінець епохи бідності – відсутні, значне підвищення зарплат вчителям – відсутнє, багатьох інших речей також немає. Але особливу увагу привертає те, що ми не бачимо в цьому проекті бюджету багато програм, які стосуються сфери безпеки та оборони. Ми не побачили там речей, які стосуються будівництва гуртожитків для наших військових, не побачили там грошей, закладених на продовження реформи харчування наших військових, не побачили багато інших речей, які стосуються озброєння. Тому ми не будемо підтримувати цей проект бюджету.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Соболев Сергій Владиславович. Будь ласка.

Усі бажаючі виступили? Тоді після виступу перейдемо до голосування.

СОБОЛЄВ С.В. «Батьківщина». Фракція «Батьківщина» подала достатню кількість поправок, але, на жаль, ключові питання, які стосувалися реальності наповнення бюджету за рахунок перекриття офшорних схем, які далі легально діють у країні і вимивають з бюджету десятки мільярдів гривень, залишаються, діятимуть і на наступний рік. На жаль, практично, всі програми, які стосувалися дотримання стандартів законів «Про освіту», «Основи законодавства України про охорону здоров'я», соціальних стандартів науки не витримані, залишаються, фактично, лише на папері. Навіть, військовий бюджет ми так і не побачили, тобто, чи це буде бюджет стандартів

НАТО, чи знову бюджет проїдання. Саме тому наша фракція голосуватиме проти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, час, відведений на обговорення, вичерпаний. Прошу зайняти свої робочі місця і підготуватися до голосування.

Відповідно до статті 158 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» ([№ 2000](#)) для прийняття в другому читанні з урахуванням висновку Комітету з питань бюджету.

Готові голосувати? Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 279.

Рішення прийнято.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 240, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 19, «Голос» – 0, позафракційні – 20.

Шановні колеги, відповідно до статті 158 Регламенту Верховної Ради України ставлю на голосування проект Закону України «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (№ 2000) для прийняття в цілому. Прошу підтримати та проголосувати.

«За» – 280.

Рішення прийнято. Бюджет прийнятий.

Покажіть, будь ласка, по фракціях і групах.

«Слуга народу» – 241, «Опозиційна платформа – За життя» – 0, «Європейська солідарність» – 0, «Батьківщина» – 0, «За майбутнє» – 19, «Голос» – 0, позафракційні – 20.

Ще раз всім дякую.

Шановні колеги, оголошую ранкове засідання Верховної Ради України закритим. Вечірнє засідання розпочнеться о 16.00 (*Шум у залі*).

Колеги, почекайте, не розходьтєся.

Хто виступатиме? Арахамія чи Корнієнко?

Корнієнко. Будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Є пропозиція продовжити на одну годину вечірнє засідання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Увімкніть мікрофон Арахамії Давида Георгійовича.

АРАХАМІЯ Д.Г. Я пропоную... (*Шум у залі*). Не кричіть, будь ласка. Я пропоную продовжити сьогоднішнє вечірнє засідання до 19 години. Прошу підтримати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, оскільки ранкове засідання ще не було закритим... (*Шум у залі*). Добре, ранкове засідання було закрито. Усе, вечірнє засідання розпочнеться о 16 годині.